

แบบการเขียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การทำไม้กวาดดอกหญ้า จำนวน 38 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านด่านลานหอย

- ☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☒ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม ☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
☐ กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพช่างพื้นฐาน

1. ความเป็นมา

ไม้กวาด คือ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการทำความสะอาดที่อยู่อยู่กับคนไทยเรามาช้านาน ทุกบ้านต้องมีไว้เพื่อทำความสะอาดบ้าน หรือปัดอากาย่ เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ได้รับการสั่งสมถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้ร่วมกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงชาวบ้านในท้องถิ่น สืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอันยาวนาน

ไม้กวาดดอกหญ้า ทำมาจากดอกหญ้าที่เรียกว่าดอกหญ้างวง ซึ่งส่วนใหญ่จะเก็บได้ในช่วงเดือนธันวาคม มกราคม กุมภาพันธ์ แต่ในช่วงที่ดอกออกมากที่สุด จะอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคม ดอกหญ้างวงเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อยู่ตามเชิงเขา หรือพื้นที่สูง ซึ่งการทำไม้กวาดดอกหญ้าเป็นการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เวลาวางหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวไร่เสร็จแล้ว ก็จะใช้เวลาว่างทำไม้กวาดไว้ใช้ในครัวเรือน และบางส่วนก็จะทำไม้กวาดเป็นอาชีพเสริม จำหน่ายภายในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ต่อมาชุมชนใกล้เคียงมาเห็นก็ขอซื้อไปใช้ เมื่อชาวบ้านเห็นว่าทำแล้วขายได้ จึงเก็บดอกหญ้างวงไว้ที่ละมากๆ เพื่อทำขายให้กับชุมชนใกล้เคียง จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบลไปโดยไม่รู้ตัว

2. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าเพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนดังนี้

1. เน้นคุณภาพของผลงาน ซึ่งต้องมีความคงทน สวยงาม ประณีต เป็นหลัก
2. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ให้เกิตรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
3. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้
4. มุ่งเน้น คุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อลูกค้าเป็นสำคัญ

3. จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และทักษะทางด้านอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นช่องทางในการนำไปประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเองได้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดแก่บุคคลอื่นได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและปฏิบัติงานอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า
6. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
7. ให้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

5. ระยะเวลา จำนวน 38 ชั่วโมง

ทฤษฎี จำนวน 10 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 28 ชั่วโมง

6. โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1ให้สามารถอธิบายถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพและวิธีการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ได้ 1.2สามารถอธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าได้ 1.3สามารถบอกแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 1.4บอกทิศทางการประกอบอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำไม้กวาดดอกหญ้า 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า -ความต้องการของตลาด -การคำนวณต้นทุนราคาขาย -การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ -การส่งเสริมการขาย 1.3แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.4ทิศทางการประกอบอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์	1.1ศึกษาข้อมูลเอกสาร แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 1.2แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและสรุปองค์ความรู้ 1.3ครู ผู้เรียน และผู้รู้ร่วมกันอภิปรายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้าและทิศทางการก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า เช่น การประกอบกิจการ ความต้องการของตลาด การต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด	2	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	ทักษะการประกอบอาชีพ	2.1ให้สามารถอธิบายขั้นตอนของการเตรียมการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 2.2ให้สามารถบอกวิธีการเตรียมวัสดุ/อุปกรณ์ อัตราส่วนการผสมน้ำยาเพื่อยึดไม้กวาดดอกหญ้าได้ดี 2.3ให้สามารถฝึกปฏิบัติการทำไม้กวาดดอกหญ้าตามกระบวนการและขั้นตอนได้และนำเทคนิคความรู้ที่มีผลิตไม้กวาดในรูปแบบต่างๆได้ 2.4สามารถออกแบบการทำไม้กวาดดอกหญารูปแบบต่างๆได้อย่างหลากหลาย	2.1ความรู้พื้นฐานด้านการทำไม้กวาดดอกหญ้า -อุปกรณ์การทำไม้กวาดดอกหญ้า -ความรู้เกี่ยวกับการสาน -การจัดการควบคุมคุณภาพการสาน 2.2ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า -เตรียมคน -เตรียมสถานที่ *พื้นที่สำหรับเตรียมการทำไม้กวาดดอกหญ้า *เตรียมพื้นที่สำหรับการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ไม้กวาดดอกหญ้า 2.3เตรียมวัสดุอุปกรณ์ -วัสดุในการทำไม้กวาดดอกหญ้า 2.4ขั้นตอนการฝึกทักษะการทำไม้กวาดดอกหญ้า การออกแบบไม้กวาดรูปแบบต่างๆ -การทำไม้กวาดพื้น -การทำไม้กวาดหยากไย่ -การทำไม้กวาดจิว -การตกแต่งงานชิ้นสุดท้าย	2.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า 2.2วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตวิธีการทำไม้กวาดดอกหญ้า 2.3อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กลุ่ม 2.4ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง 2.5จัดให้ผู้เรียนศึกษาจากภูมิปัญญา พร้อมจัดบันทึก 2.6ดำเนินการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	2	25

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งทุน/ระดมทุนได้ 3.2ผู้เรียนสามารถอธิบายการบริหารจัดการดำเนินงานอาชีพในรูปแบบครอบครัว/วิสาหกิจชุมชนได้ 3.3ผู้เรียนสามารถทำบัญชี คัดต้นทุน การตั้งราคาขายได้ 3.4ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งจำหน่ายการกระจายสินค้า 3.5สามารถบอกวิธีการ/ช่องทางการประชาสัมพันธ์สินค้าได้	3.1ทุน -การหาแหล่งทุน -การระดมทุน 3.2การบริหารจัดการ -อุตสาหกรรมในครอบครัว *ความหมายและความสำคัญ -วิสาหกิจชุมชน *ความหมายและความสำคัญ *ความแตกต่างของอุตสาหกรรมในครอบครัวกับวิสาหกิจชุมชน -การวางแผนการผลิต *การเตรียมวัสดุในการผลิต *การสำรวจความต้องการของตลาด	3.1วิทยากรให้ศึกษาอาชีพไม้กวาดดอกหญ้าจากสื่อ VCD ศึกษาประเด็น การควบคุมคุณภาพการผลิต และการตลาด 3.2วิทยากร/ภูมิปัญญาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาด การประกอบอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 3.3ฝึกปฏิบัติจัดทำแผนการกระจายสินค้าและการประชาสัมพันธ์ 3.4ฝึกปฏิบัติการจัดบันทึกต้นทุนกำไรและการศึกษาภาวะการแข่งขันในตลาดการทำไม้กวาดดอกหญ้า 3.5นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม 3.6วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้คำแนะนำเสนอแนะ 3.7 สรุปองค์ความรู้เรื่องช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการ การทำไม้กวาดดอกหญ้า	2	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			-การจัดทำบัญชี *บัญชีรายรับ รายจ่าย *บัญชีต้นทุน *บัญชีกำไรขาดทุน 3.3การตลาด -ลูกค้า -การขนส่ง การ กระจายสินค้า -การคิดต้นทุน การ ตั้งราคา 3.4การ ประชาสัมพันธ์ -การบริหารจัดการ การทำไม้กวาดดอก หญ้า -การลดต้นทุนในการ ทำไม้กวาดดอกหญ้า -การวางแผนการ ผลิตการทำไม้กวาด ดอกหญ้า	3.7 สรุปองค์ความรู้ เรื่องช่องทางการ ประกอบอาชีพ ทักษะ การประกอบอาชีพ และการบริหาร จัดการ การทำไม้ กวาดดอกหญ้า	2	3

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4.	โครงการประกอบอาชีพ	4.1บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 4.2บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 4.3บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.4อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.5อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.6เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4.7ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.1ความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 4.2ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทำไม้กวาดดอกหญ้า 4.3การเขียนโครงการอาชีพ 4.5การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ	4.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพ 4.2จัดให้ผู้เรียนศึกษาระยะข้อมูลจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพ 4.3จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของโครงการอาชีพ	2	

7. สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ และ VCD การทำไม้กวาดดอกหญ้า
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ผู้รู้ด้านการทำไม้กวาดดอกหญ้า
3. ชิ้นงานที่หลากหลาย เกี่ยวกับการทำไม้กวาดดอกหญ้า

8. การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพจัดทำจำหน่ายได้
3. ประเมินความพึงพอใจของลูกค้า

9. การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

10. เอกสารหลักฐานการศึกษา

-

11. การเทียบโอน

-

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาววิจิตรา ไตมัน)

ลงชื่อ.....
(นางสาวอลิสา คำแก่นแก้ว)
หัวหน้างานการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

อนุมัติ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายกรกฤษ ชัยกรวงศ์)

ตำแหน่ง ครู

รักษาการในตำแหน่ง ผอ.สกร.ระดับอำเภอบ้านด่านลานหอย